

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Emanuel Muris
Titel	Pechvogels
Jaar	2002
Uitvoering	Toneelacademie Maastricht / Emanuel Muris

Copyright (C) 2002 by Emanuel Muris

- een libretto -

PECHVOGELS

waarschijnlijk een komedie

in slachtofferlijk- melodramatische stijl

geschreven

door

Emanuel Muris

Tijdens de inloop van het publiek horen we de onderstaande mededeling van de intercom. De huishoudelijke mededeling wordt net zo lang herhaald totdat het publiek definitief zit en er helemaal klaar voor is.

INTERCOM

Attentie! Attentie! Hier volgt een huishoudelijke mededeling:
De voorstelling zal u niet uit uw lijden verlossen.

OUVERTURE

*Het rode toneeldoek is gesloten. Het koor en de dirigent zitten in de orkestbak. We horen de ouverture gezongen door het pechvogelkoor. Sfeer: zwelgend, zwart romantisch, melancholisch, droevig, weemoedig, klagend, hunkerend, verlangend naar verlossing en zwanger van heimwee, ellende en zielenstrijd. *Lárgo, lárgo, lárgo, lárgo!* Lange uithalende melodieën die als vertraagde zweepslagen op onze oren inslaan. En dit alles in een klankkleur van een ingehouden net niet tot uitbarsting komende zielenhuilbui.*

PECHVOGEL KLAAGZANG KOOR

Ach en wee!

En.

Wee en ach!

Waarom zijn wij verlaten?

O! O! O!

En.

A!

Het huilen staat ons nader dan het lachen.

Ach en wee!

En.

Heimwee en ach!

Wat is er misgegaan?

O! O! O!

En.

A!

Lárgo, lárgo, lárgo!

O!

Hunkeren, hunkeren, wij hunkeren.

Ach en wee!

En.

Heimwee en ach!

Waarom zijn wij verlaten?

O! O! O!

En.

A!

Larghissimo, larghissimo, larghissimo!

..., (zuchtend), (ingehouden snikkend), (tranen bedwingend)

Verlaten, verlaten, verlaten.

TEKSTBORDJE

“Het begin van alle ellende”

We zien een gelukzalig tafereel. Vogelgeluiden, glorieus gezang, goudgeel vakantie licht, veel bloemen en huppelende konijntjes gespeeld door een aantal van de pechvogelacteurs. Het zou ook niet onaardig zijn als een aantal van hen voor bloem of plant wilde spelen. Centraal in dit beeld staat op een verhoging een naakte vrouw, die in het bezit is van twee prachtige grote vleugels. Zij staat daar ontzettend gelukkig met zichzelf en de omgeving te wezen. Maar na een flinke poos begint dit toch ook wel een beetje te vervelen. De vrouw wordt er erg onrustig van en krijgt het een beetje op haar heupen. Boven haar hoofd hangt een gigantisch groot bord waarop staat “Verboden hier te roken”. En onder het bord een enorme pijl die de plek markeert waarop zij staat. Onder dat bord ligt een pakje sigaretten met aansteker. De vrouw negeert het bord en steekt toch een sigaret op.

Dan komt, door de overtreding, een plant of een bloem of een konijn in actie, door een emmer water over haar heen te gooien. - Apropos dit mag van mij ook allemaal tegelijk. Waardoor de sigaret dooft.

INTERCOM

Dit is een openbare ruimte. Ik herhaal: dit is een openbare ruimte. Derhalve is het hier verboden te roken! Verboden te roken! Zou u daarom zo vriendelijk, vriendelijk, vriendelijk willen zijn uw sigaret te doven? Te doven? (pauze) Weet je, weet je wat? Dacht ik zo bij mezelf. Misschien is het wel beter, veel, veel en velen malen beter, dat u maar helemaal weggaat.

De planten en dieren eens haar lieve vrienden halen scharen te voorschijn en knippen haar vleugels af. En gooien haar van de verhoging af. Licht uit, doek dicht.

Changement muziekje

Het toneeldoek gaat weer open en we ontwaren een hoopje pechvogelmens die op de toneelvloer ligt. Om haar heen liggen allemaal kleine veertjes; restanten van een verwoede vlieg poging. Ze is zojuist uit de hemel gevallen. Er dwarrelen nog wat veertjes na, die de plaats van haar herkomst verraden. Achtergronddoek II.

KLAAGZANG VAN EEN VERSTOTEN PECHVOGEL

(Recitatief)

Auw!

Ah.

Auw, Auw,

Ah!

(Dat deed pijn)

Ontdekt waar ze terecht is gekomen en kijkt verbijsterd om zich heen.

...

Waar ben ik?

Kan het niet aan en wil terug naar waar ze vandaan kwam. Ze maakt stuiptrekkende bewegingen met haar armen; maar het blijft bij een paar armzalige pogingen.

INTERCOM

Hallo!

VERSTOTEN PECHVOGEL

Wat?

INTERCOM

Hallo!

VERSTOTEN PECHVOGEL

O. Hallo.

INTERCOM

Heb je, je pijn gedaan?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Toont haar 'gevallen zijn' bij wijze van verklaring. Haar blik spreekt hierbij boekdelen: moet het nog duidelijker?

...

INTERCOM

Wie ben jij?

VERSTOTEN PECHVOGEL

...

INTERCOM

Wie ben jij?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Een paradijsvogeltje.

INTERCOM

Een radijsvogeltje?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Een paradijsvogeltje!

INTERCOM

O. Een paradijsvogeltje.

...

Welkom!

Leuk dat je er bent.

Pechvogelkoor valt in: zwaar, bombastisch, heftig en allegro. Alle pechvogels rennen het toneel op en bestormen het verstoten pechvogeltje met een spervuur aan vragen.

PECHVOGELKOOR

Wat is je naam?

Wat zijn je voorletters?

Wat doe je?

En sedert wanneer?

Waaruit bestaat je leven?

Ben je gehuwd?

Ongehuwd?

Samenwonend?

Of?

Gescheiden?

Voel je, je meestal gezond?

Hoe oud ben je?

Van welk geslacht?

Wat is je lichaamslengte (zonder schoenen)?

Wat is je gewicht (zonder kleren)?

Wanneer heb je, je voor het laatst gewogen?

Voel je, je meestal gezond?

Voel je, je opgewassen tegen de eisen die de levensomstandigheden aan je stellen?

Ben je goed bestand tegen flinke inspanning (trappen - klimmen, sport enzovoort)?

Hoe is:

De slaap?

De eetlust?

De ontlasting?

De urinelozing?

Rookt u?

Nou?

Nou!

De Pechvogels wachten geen enkel antwoord af. De verstoten pechvogel zit er een beetje verbouwereerd en verpieterd bij. Allen gaan weer net zo snel af als dat ze opgekomen waren. Ze doet nog enkele wanhopige pogingen om terug te

gaan naar boven maar tevergeefs. Na een tijdje komt er een nieuwsgierig pechvogeltje op. Zij knoopt een praatje aan met de verstoten pechvogel.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Zo! En wat ben jij?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Ik was een paradijsvogeltje.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Nu niet meer dan?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Nee.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Waarom niet?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Ik ben gevallen.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

En wat ben je nu dan?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Ik denk aangebrand.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Aangerand?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Aangebrand.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Wat?

VERSTOTEN PECHVOGEL

Aangebrand aan de koekenpan van het leven.

NIEUWSGIERIG PECHVOGELTJE

Helemaal niet!
Jij bent een bloem!

En voegt de daad bij het woord door het verstoten pechvogeltje een bloemenmutsje op te zetten.

INTERCOM

Attentie! Attentie! Hedenochtend hebben zich en aantal mensen verzameld rondom een bloem.

Als op bevel stormen de pechvogels op. Klaar om het verstoten pechvogeltje tot op het bot te gaan treiteren. Maar doen net alsof ze de regie aanwijzingen opvolgen. Met andere woorden ze veinzen dat ze ware natuur liefhebbers zijn. In het midden staat nu dus het verstoten pechvogeltje in de gedaante van een zeer grote, opdringerige en om aandacht schreeuwende bloem. Het toneel is vooralsnog leeg. Een groepje pechvogelmensen verzamelen zich beetje bij beetje rondom de bloem. Ze komen op hun dode gemak opstiefelen tot het moment dat de schoonheid van de bloem hen raakt en ze niets anders kunnen dan even stil te staan bij dit prachtige natuur wonder. Ze mompelen door elkaar heen en zeggen ongeveer de volgende zinsneden:

‘Wat een prachtige bloem!’ ‘Moet je nou toch eens kijken?’ ‘Ongelofelijk!’
‘Jeetje niet te geloven; deze bloem is écht heel erg mooi!’ ‘Wat een mooie bloem zeg.’ ‘Zeg dat wel.’
‘Ja. Ja.’ ‘Een heel erg mooie bloem.’ ‘Nou, nou.’ ‘En of.’ ‘Hé dit is een hele mooie bloem.’

PECHVOGELKOOR

Dag bloem.

Dag bloempje, poempje, poempje.

Dag bloempje, poempje, poempje.

Poem, pedoem, pedoem, poem, poem.

Poem, pede, poem, pede, poem, poem, poem.

Bloem!

Hé! Ha! Ho! Bloem!
Wat ga je doen?

Bloem!

Plots begint een van hen aan zijn bloem belijdenis. Nog voor dat het bordje omlaag zakt knielt de bloembelijder.

TEKSTBORDJE
“De bloem belijdenis”

PECHVOGEL I

Ik hou van deze bloem.

Alle anderen knielen nu ook.

PECHVOGEL II

Ik ook.

PECHVOGEL III

Ik hou ook van deze bloem.

PECHVOGEL IV

Wat een bloem zeg!

PECHVOGEL I

Ik hou van deze bloem.

Houdt u ook van deze bloem?

PECHVOGEL V

Maar ja zeker!

PECHVOGEL II

Ik ook!

PECHVOGEL VI

En ik ook!

PECHVOGELKOOR

Wij houden van deze bloem!

PECHVOGEL I

Dat staat vast.

PECHVOGEL II

Heel erg zeker.

PECHVOGELKOOR

Bloem. Bloem, bloem.

Wij houden van jou!

Wij houden van deze bloem.

EIGENWIJZE INBRENG VAN EEN PECHVOGEL DIE SOLO WIL GAAN

Wij houden van haar. Van bloemknop tot aan haar laatste wortelvertakkingstenen.

Krijgt hiervoor een draai om haar oren.

PECHVOGELKOOR

Hoezee Bloem en Heil

Wij komen bloem, nader tot U

Door hun al te onstuimige liefdesbelijdenissen aan dit natuurwonder is de bloem een beetje geknakt en hangen haar bloemblaadjes er een beetje somber bij.

PECHVOGEL III

Wat is er nou met de bloem?

PECHVOGEL I

Ze is... niet meer ze is...

op weg naar het einde...

PECHVOGEL V

Ach bloem.

PECHVOGEL VI

Dag bloem.

PECHVOGEL IV

Arme bloem.

Dan na het laatste woord gezegd te hebben gaan allen snel af. Er verschijnt een tekstbordje:

TEKSTBORDJE “De bloem besnijdenis”

Het doek gaat dicht. Op het voortoneel zit nog steeds het arme bloempje. Dan komt er een andere pechvogel op kijkt naar de bloem. Probeert de blaadjes nog wat te fatsoeneren. Lukt niet gaat dan weer af. Na een tijdje komt zij weer op met een gietertje gevuld met water. Giet dit over de bloem en kijkt afwachtend of er enige verbetering in de penibele ‘bloemsituatie’ plaatsvindt. Dit blijkt niet het geval. Dan trekt zij de bloem ‘uit de grond’ en sleept haar het toneel af.

TEKSTBORDJE “ Alle liefde is medelijden” - Schopenhauer -

INTERCOM

Waar zijt Gij Pan, mijn dierbare Gevleugelde Ornitholoog?

Pan komt op in een te strak groen maillotje.

PAN

Hier ben!

Wat kan Pan voor uwer doorluchtige doorluchtigheid betekenen?

INTERCOM

Gij meester bespieder van het Wel en Wee der vogelen.

Vertel mij, hoe is het met mijn verstoten vogeltje vergaan sinds ik haar gekortwiekt heb?

PAN

Niet al te best, hoogste der aller hoogste scheppers der warmbloedige, gewervelde dieren die zich door eieren voortplanten, door uwer genade bekleed zijn met veren, en die zelfs vleugels...

INTERCOM

Ja...

PAN

Zij bevindt zich momenteel in een identiteitscrisis.

Eerst had ze het allemaal niet zo door. Maar nu ligt ze op een composthoop en denkt dat ze een geplukte en afgedankte bloem is.

INTERCOM

Ai, dat is nou ook weer niet de bedoeling. Ga naar haar toe en... doe er wat aan!

PAN

Ik zal u niet teleurstellen!

INTERCOM

Wacht!

Pan verslikt zich in zijn sprong naar beneden en dondert weer op de grond.

Laat mij eerst door jou ogen zien wat de vogels uitspoken daar beneden. Mijn vogelperspectief is niet toereikend. Bovendien maakt mijn oog hen schijnheilig. Maar jij bent onzichtbaar zoals een ware ornitholoog dat behoort te zijn. Daarom laat mij zien Pan, vanuit jouw perspectief, het reilen en zeilen der vogels!

PAN

Weldaad! De ornithologie roept!

En vliegt ervan door.

TEKSTBORDJE

“Territorium Drift”

Het toneeldoek gaat open en we zien de wereld. Na een tijdje zien we een vogel een deel van een nest het toneel opslepen. Vervolgens gaat zij af en komt weer op met een hoop takken in haar hand. Om het nest verder te bouwen. Even

later komt haar partner meehelpen. Als twee ras echte tortelduifjes bouwen zij verder aan het nest. Na enige tijd komt er een andere vogel aan die zijn nest pal naast dat van de tortelduifjes begint te bouwen. Dit roept bij de tortelduifjes enige gevoelens van irritatie op. Met pesterijen en veel pikken, lukt het hen uiteindelijk de vogel te verjagen. Dan komt er een andere vogel aan en probeert het vrouwtje te verleiden. Dit schiet het mannetje van het stel behoorlijk in het verkeerde keelgat. Er ontstaat een concurrenten strijd. Er wordt hevig gevochten. Vervolgens komen er van heinde en ver anderen vogels aan die zich ermee gaan bemoeien. Na een tijdje is het niet meer duidelijk wie met wie vecht. En ondertussen zijn andere vogels begonnen het nest van de twee tortelduifjes af te breken om er een eigen nest van te bouwen. Kortom een chaos die helaas erg herkenbaar is. -Stillevenen maken. Dit alles duurt voort totdat de 'Intercom' die alles via Pan heeft waargenomen mondeling ingrijpt. Allen staken hun bezigheid en knielen voor de 'Intercom'.

INTERCOM

Zo. En nu is het genoeg!
Wie is hiermee begonnen?

Allen wijzen naar elkaar.

Ik zou maar oppassen als ik jullie was, ik ben namelijk oudtestamentisch.

Enorme lichtflits en dan ook nog eens een harde knal. Het hele toneel is in één klap in een diep donker gehuld.

Zo...

Alle pechvogels maken huiverende bange geluidjes. Dan gebeurt er een hele tijd helemaal niets. Dit duurt zo lang dat we het vermoeden beginnen te krijgen dat er iets niet klopt of dat er iets fout is gegaan. Uiteindelijk verschijnt er het verlossende bordje. Ook zet iemand bij dit stoormelding bordje de bijbehorende tafel met bloemenvaas; maar zonder een presentatrice

TEKSTBORDJE

“Even geduld A.U.B.”

en

“Sorry voor het ongemak”

Het Rode toneeldoek is gesloten. Pan komt op met de bedoeling de tijd te verdrijven d.m.v. een poppenkast act. Er wordt een poppenkast voor het doek geplaatst. Onder het tekstbordje: "Even geduld A.U.B." etc. Verschijnt een kleiner bordje met daarop de tekst:

KLEINER TEKSTBORDJE

"Een geknakt vogeltje "

Pan loopt over het voortoneel op en neer met een klein geknakt vogeltje in zijn handen. Af en toe zegt hij tegen het publiek op gewichtige en plechtige toon het volgende:

PAN

Een geknakt vogeltje,
een geknakt vogeltje...

Dames en heren...

Zie...

Zie hier...

Toont het arme vogeltje aan het publiek.

Een geknakt vogeltje...

Geknakt en zie...

Een vogeltje een vogeltje...

Pauze. In deze pauze komt een 'Jager Jager' over gerend met een vervaarlijk uitziend dubbelloops jachtgeweer. Als hij bijna weer verdwenen is toont hij nog even duidelijk aan het publiek het gevaarte; opdat er geen enkele twijfel over zal bestaan, dat het zich hier om een gevaarlijk wapen handelt. En zegt zachtjes:

JAGER JAGER

Een dubbelloops jachtgeweer.

PAN

Dames en heren...

zie...

Laat weer het vogeltje zien.

En aanschouw, aanschouw dit...
Geknakte vogeltje...

*Pan legt het vogeltje in haar nestje. Dat zich bevindt in het poppenkasttoneeltje.
Sluipt het toneel af zegt nog een paar keer:*

PAN

Ssssssst, ssssssst, ssssssst...

Dan op fluisterende toon:

We gaan terug in de tijd, naar de tijd van vóór het geknakt zijn.

*We zien het kleine vogeltje tevreden slapen in haar warme fijne nestje. Ze wordt
nauwlettend in de gaten gehouden door een duivenfamilie die haar burens zijn
en tevens als koor dienst doen in dit treurige drama-atje.*

EEN KOOR VAN DUIVEN

Zie hier!

Zie hier!

Dit kleine schepsel.

Weldra zal ze haar oogjes openen.

En de wereld kond doen van haar diepste verlangen.

GEKNAKT VOGELTJE

(Wordt wakker kijkt verschrikt om zich heen en brult dan:)

Vliegen, vliegen, vliegen! Ik wil vliegen, vliegen, vliegen!

EEN KOOR VAN DUIVEN

Rustig maar, rustig maar,

Eens komt er een dag dat je vliegen mag.

VOGELTJE

Begint als een gek te fladderen maar komt geen centimeter omhoog.

EEN KOOR VAN DUIVEN

Hé, hó, zie daar, daar komt zowaar je vader al weer aan!

*Pappa vogel komt aan gevlogen met een dikke vette worm in zijn bek. Nu komt
er een tekstbordje met daarop de tekst:*

TEKSTBORDJE

“Omdat we allemaal wel eens honger hebben”

We zien het koor van duiven reikhalzend naar de worm smachten. Ze beginnen ook elkaar af en toe te pikken alsof dit enig voordeel zou opleveren. Bovendien verliezen zij geheel uit het oog dat ze onderdeel uit maken van een vertelling.

EEN KOOR VAN DUIVEN

Honger, honger, honger,
Honger, de ponger, de ponger, de ontzettende honger.
Onger onger,
Wij hebben ontzettende.
Honger!

GEKNAKT VOGELTJE

Vliegen! Vliegen! Vliegen!

EEN KOOR VAN DUIVEN

Nee! Honger! Honger! Honger!

GEKNAKT VOGELTJE

Vliegen!

EEN KOOR VAN DUIVEN

Honger!

Pan komt onder de poppenkast vandaan. Hij blijkt degene te zijn die de poppen bespeelt.

PAN

Zeg jongens, kunnen we er even bij blijven?

Hij heeft deze woorden nog niet uitgesproken of van heinde en ver komen vogels van achter en onder het gordijn vandaan met allen dezelfde smachtende knorrende maagwens.

ALLE ANDEREN EN IEDEREEN

Honger! Honger! Honger!

PAN

Dames...

Dan komt de 'Jager Jager' op met stukken brood en begint de vogels te verleiden en het verhaal te saboteren. De vogels zijn nu muisstil en volgen de beweging van de hand van de Jager waarin zich een stuk brood bevindt. Als de hand naar rechts gaat gaan ook alle kopjes naar rechts etc. De bewegingen zijn langzaam pesterig en licht sadistisch. Iedereen is totaal gebiologeerd door het brood waardoor ze niet zien dat de 'Jager Jager' aanlegt en schiet. Alle vogels stuiven weg. Als het gevaar langzaam geweken is zien we dat de vader van het vogeltje dodelijk getroffen is en met zijn tong uit zijn bek en besmeurd met een flinke kwak bloed dood over het nestje hangt. Het kleine vogeltje houdt van schrik haar vleugeltjes voor haar ogen en zegt:

GEKNAKT VOGELTJE

Ik was het niet!

Mamma vogel komt aangevlogen en ziet de misère.

DE MAMMA VOGEL

Aria

O verschrikkelijk,
O Vreselijk,
Ontroostbaar verdriet, ontroostbaar verdriet.

Wie,
O,
O,
Wie,
Zal er nu voor mij en mijn kind zorgen?

Ik huil.
Ik huil.
Tranendal.
En.
Eeuwige rouw.

O,
O,
wie,
O,
Wie?

Wat een smart
Wat een diepe smart

Wie zal het voeden
O!
En
Wie zal het
beschermen?

Ik huil.
Ik huil.
Tranendal.
En.
Eeuwige rouw.

KOOR VAN DUIVEN

Alas, alas, ala...
Onvermijdelijk,
Onontkoombaar,
Onomkeerbaar,
Definitief,
Einde,
Climax, climax,
Het uiterste,
Voorbij,
Afgelopen,
Nooit meer,
Alles kapot,
Weg,
Helemaal kapot,
Total loss,
Uitzichtloos,
Machteloos,
Weerloos,
Afgelopen,

Traumata,
Atta, atta,
Atta,
Uit.
Punt.
Niet meer,
Nooit meer,
Helaas,
Alas, alas, ala,
Definitief,
En,
Voorbij.
Atta, atta, atta,
Uit.

DE MAMMA VOGEL

recitatief

Mijn hart is nu definitief gebroken. (*En sterft.*)

EEN KOOR VAN DUIVEN

O. O. O,
Nee!
Ze is, ze is niet meer!

Alle spots schijnen nu op het geknakte vogeltje zij krijgt nu ongewild alle aandacht op zich gevestigd.

VOGELTJE

...
Waar is iedereen?

EEN KOOR VAN DUIVEN

Zie hier!
Zie hier!
Dit kleine arme schepsel.

Alleen, eenzaam en verlaten
Alleen, eenzaam en verlaten

Alleen, eenzaam en verlaten

Huiltranen en diepe smart
Huiltranen en diepe smart

GEKNAKT VOGELTJE

Waar is iedereen?

EEN KOOR VAN DUIVEN

Wat een ellende
Wat een verschrikkelijke ellende
Dagen van eeuwig durende rouw
Aaaaaoeeoeeoeeoeeoeeiiiiiiiiiiiiiiiiiiii

Terwijl Pan het geknakte vogeltje teder oppakt start het duivenkoor een begeleidende elegie van rouw en smart.

EEN KOOR VAN DUIVEN

Een elegie

Aaaaaaah
Aaaaaaah
oeeoeeoeeoh
oeeoeeoeeoh
iiiiiiiiiiiiiih
Aaaaaaaaah
Aaaaaaaaah
Oeeoeeoeeo
Oeeoeeoeeo
iiiiiiiiiiiiiiii

PAN

Zie hier dames en heren zie...
Een geknakt vogeltje
Geknakt nog voor het kon vliegen...

Wordt abrupt onderbroken door een ruziënd stel. Het duivenkoor gaat echter onverstoorbaar verder met het zingen van de elegie.

Zie.... Dames... heren...
Vogeltje.

TEKSTBORDJE

“Akte van onvermogen”

Wordt opzij geduwd door het stel. Pan probeert nog het een en andere te zeggen maar komt er niet meer tussen. Het wordt hem onmogelijk gemaakt nog langer het medelijden van de toeschouwer op te wekken met het vogeltje. De duiven zingen zo luid dat het stel niet te verstaan is. De ruzie komt uiteindelijk tot een climax als de vrouw een vaas met bloemen kapot smijt die daar “toevallig stond”. De duiven stoppen acuut met zingen. Het licht gaat uit blijft alleen nog even hangen op de nu kapotte vaas met bloemen. Pas als het geheel donker is zet uiterst behoedzaam en zacht het pechvogel koor in. Klankkleur is: zacht, piano, pianissimo, donker, unheimisch, onrustig, schokkerig, onzeker, onvast, verwarrend, chaotisch, versplinterd, structuurloos, warrig, ongrijpbaar, diffuus, onhelder en een beetje mistig. Tijdens de zang gaat het rode toneeldoek heel langzaam open; de kapotte vaas met bloemen blijft liggen. We ontwaren beetje bij beetje het nieuwe toneelbeeld. We zien door de mist heen dat rechtsachter de verstoten pechvogel op een composthoop zit en dat ze nog steeds het bloemenmutsje draagt.

PECHVOGELKOOR

Beter

vogel			de	
	één	in		
in			lucht.	
		de		tien
			hand	
dan				

Beter

vogel			de	
	één	in		
in			lucht.	
		de		tien
			hand	

dan

Beter

vogel

de

één

in

in

lucht.

de

tien

hand

dan

want

we

doen

wat

we

kunnen

want

we

doen

wat

kunnen

want

we

doen

TEKSTBORDJE
“Bloemen-puzzel-vaas”

De verstoten pechvogel lijkt te reiken naar de kapotte vaas met bloemen. Als we de plek van de kapotte bloemenvaas met een lijn zouden verbinden met de plek waar het verstoten pechvogeltje zit, dan zouden we een diagonaal krijgen. Pan komt op vanuit de orkestbak en loopt over deze denkbeeldige diagonaal richting het verstoten pechvogeltje. Dan legt hij op de diagonaal tussen de vaas en het vogeltje in, het ‘geknakte poppenkast vogeltje’ vlakbij het verstoten pechvogeltje. Pan is niet zichtbaar voor het verstoten pechvogeltje. Pan loopt naar haar toe en begint samen met de intercom tegen haar te praten. Het pechvogelkoor blijft al die tijd de tekst begeleiden met de bovenstaande muziek en tekst.

PAN

Ik stond er bij en ik keek ernaar.

INTERCOM

De bloem werd geplukt.

PAN

(Met een schaar).

INTERCOM

Verpakt en in een vaas gezet.

PAN

Na drie dagen was ze dood.

INTERCOM

En daar kon geen ‘Pokon’ tegenop.

PAN

Ze zeggen dat het allemaal wel meevalt.

INTERCOM

Ze zeggen dat de tijd een geneeskrachtige werking heeft op wonden.

PAN

Toen de bloem gestorven was vervloog haar ziel.

INTERCOM

En nestelde zich in de vaas.

PAN

Bloemenvaas was nu haar naam.

(Een korte pauze. Pan neemt het bloemenmutsje af van het verstoten pechvogeltje.)

INTERCOM

Ze zag hoe ze stevig beetgepakt werd.

PAN

En ter wille van een op handen zijnde scheiding.

INTERCOM

Was het de vaas die het moest ontgelden.

PAN

Ze brak in duizend stukken op het beton van de nieuwbouw woning.

INTERCOM

De wirwar aan scherven moest als een puzzel weer stukje voor stukje gelegd en gelijmd worden. Wie ging dat doen?

PAN

Wie ging dat betalen?

INTERCOM

Bloemen-puzzel-vaas.

PAN

Bloemen-puzzel-vaas.

INTERCOM

Ze zag hoe ze haar hand uitstreekte om de eerste scherf op te rapen.

PAN

Alle begin is moeilijk.

INTERCOM

Maar telkens als ze scherf nummer 1 bijna te pakken had.

PAN

Trok ze terug.

INTERCOM

En ook bij een volgende poging bleef ze aarzelen.

PAN

Het was de Maan die haar altijd volgde.

INTERCOM

Het was met hem toen ze sprak over de prins op het witte paard.

PAN

Toen de prins verslagen was door de draak en goed en wel begraven in een ver, ver overzees gebied.

INTERCOM

Kreeg de Maan een oog.

PAN

En werd een oog dat haar nauwlettend volgde.

INTERCOM

De gesprekken werden grimmiger en niet lang daarna na leek haar lopen meer op vluchten.

PAN

Zo op haar hoede voor de boze Maan

INTERCOM

Heeft ze nog even gedacht.

PAN

Zo liggend in het groene.

INTERCOM

Dat het misschien toch echt.

PAN

Echt beter was.

INTERCOM

Als ze één zou worden.

PAN

Met het gras.

Pan legt het 'geknakte poppenkast vogeltje' op de schoot van het verstoten pechvogeltje.

TEKSTBORDJE

“Want we doen wat we kunnen”

Orgel solo zet in. Stijl: liefst 'minimal music'. Er komt een pechvogel op gaat frontaal naar het publiek staan spreidt zijn vleugels en probeert te vliegen. Na een tijdje komt er nog een pechvogel op en doet hetzelfde. Dit blijft zo doorgaan tot alle pechvogels op het podium staan. Ieder probeert te vliegen op zijn of haar manier. Verschil in ritme en dynamiek. We gaan hiermee door totdat we behoorlijk uitgeput raken. De orgel muziek jakkert stevig door in een zich steeds herhalend thema dat voor herhaling, hypnose en trance zorgt. Als we gedaan hebben wat we kunnen. Geven we het vliegen op. Alle pechvogels kijken nu naar het verstoten pechvogeltje. Ze fluisteren elkaar wat in het oor en maken een geheime afspraak. Pan neemt het initiatief. Hij pakt het 'geknakte poppen vogeltje' van het verstoten pechvogeltje af en laat het 'vliegen'. De groep geeft het vogeltje door tilt elkaar op en doet er alles aan om de vogel echt te laten vliegen. -Het maken van stil levens in de stijl van classicistische schilderijen. Dan uiteindelijk knopen ze de vogel aan een takel die de vogel in een schuine lijn van rechts naar links naar boven doet bewegen. Het licht focust zich nu op dit poppenvogeltje de rest is donker. Het pechvogelkoor zet nu in op de muziek die hiervoor was ingezet. Het vogeltje kruipt heel langzaam omhoog. Als hij uit het zicht is verdwenen. Donkerslag. En is de voorstelling gedaan.

Amsterdam, december 2001

Emanuel Muris©